

LAN-KONTRATUA

□ ¿ZEIN DA LAN EGITEKO GUTXIENEO ADINA?

1. Epai judizial bidez ezgaitu deklaratu ez diren pertsona adinez nagusi guztiak (18 urtetik gorakoak).
2. Lan egiteko **gutxieneko adina 16 urtekoa da**, ikuskizun publikoetako artistentzat izan ezik. Kasu hauetan, gurasoen edo tutorearen aldez aurreko baimena behar da (udaletxean ematen dute baimena).
3. Legeak ondokoa **debekezten die 18 urtetik beherakoei**: Gaueko lanak, aparteko orduak eta beren osasunerako zein giza eta lanbide prestakuntzarako osasunkaitz, kaltegarri edo arriskutsutzat hartzen diren jarduerak egitea.
4. Legeak lan-kontratua atzeritartasun-legeriari jarraiki egiteko aukera ematen die atzeritarrei.
5. Sexuagatiko diskriminaziorik eza. Konstituzioak eta lan-arloko legeek emakumeen diskriminazioa debekezten dute egiten duten lana gizonezkoen lanaren parekoa denean (lan berdinari ordainsari berdina eta lan-baldintza berdinak dagozkie: lanbide-sustapena eta abar).

□ LAN-KONTRATUAREN EDUKIA

Idatzizko lan-kontratu guztiek, ondoko datuak bildu behar dituzte:

- kontratugileen (enpresariaren eta langilearen) **izenak eta identifikazio zehatza**;
- indarreko **sarrera-data**;
- **kontratuaren iraupena**. Berariaz jasota ez badago,

kontratua mugagabea izango da;

- **lanbide-kategoria, zereginak, funtzioak, lantokia** eta **lanpostua**;
- **lanaldia, ordutegia** eta **oporrak**.
- **ordainsaria** eta ordaintzeko modua;
- **hitzarmen kolektibo** aplikagarria;
- **probaldia**;
- lanbide **prestakuntzari** eta **sustapenari** buruzko akordioak;
- **klausula partikularrak** eta apartekoak (adibidez, legezko muga barruan aparteko orduak egiteari buruzkoak).

□ LAN-KONTRATU MUGAGABEA

Lan-kontratu **“finko”** deitzen dioguna da. Lanaldi osokoa edo egun-zatirakoa izan daiteke. Hitzeko kontratuak mugagabetzat hartzen dira.

□ ALDI BATERAKO EDO IRAUPEN JAKINEKO LAN-KONTRATUA

1. Modalitateak

- Obra-kontratuak edo zerbitzu jakineko** kontratuak: obra edo zerbitzua amaitu arteko iraupena izango du.
- Behin-behineko** kontratuak: produkzio-zirkunstantzien araberakoa. Gehieneko iraupena: 6 hilabete.
- Bitarteko** kontratuak: lanpostua erreserbatzeko eskubidea duten enpresako langileak ordezkatzeko.
- Aldi baterako** kontratuak: enplegua sustatzeko eta enplegurik gabeko kolektibo jakin batzuetan enplegua

eskaintzeko neurri gisa.

e) **Egun-zatirako** kontratuak: lanaldia lan-sektorean ohikoa dena baino laburragoa izango da.

f) **Txanda-kontratuak**: langile finkoa erretiro partzialeko egoera batera igarotzen den kasurako.

g) **Kontratazio mugagabea sustatzeko** kontratuak:

h) **Praktikako** kontratuak: lanbide-jardunerako gaitzen duten unibertsitateko, batxilergoko edo lanbide-heziketako tituluak edota bestelako lan-titulazioak edo akademikoak dituztenentzat. Langileak titulazioa lortu eta hurrengo 4 urteen buruan egin behar dira.

i) **Prestakuntzarako** kontratuak: langileak ogibide zehatz bat garatzeko beharrezkoa duen prestakuntza integrala (teorikoa eta praktikoa) lor dezan. Langilearen adina: 16 urtetik 21era bitartean (legeak adierazitako salbuespenetan izan ezik). Titulazio akademikorik eta lanbide-prestakuntzarik ez dutenentzat.

2. Iraupen jakineko kontratuen forma

Idatziz eta eredu ofizialean formalizatzea exijitzen da. Kontratua **INEMen erregistratu** behar da baliozkoa izan dadin.

2. Luzapenak

Aldi baterako kontratuak **luzatu ahal izango dira kontratuan aurreikusitako gehieneko iraupen batez** (modalitatearen arabera).

□ ALDI BATERAKO LANEKO ENPRESAK (ABLE)

Aldi baterako laneko enpresen helburua beste enpresa erabiltzaile batzuk aldi baterako lan-kontratuko langilez hornitzea da.

Enpresa hauen berezitasuna zera da, hots, **kontratua ABLEaren (enpresariaren) eta** lana beste enpresa batean egiten duen **langilearen artean** egiten dela. Langilearen eta ABLEaren arteko **lan-kontratua idatzizkoa** izango da beti eta **iraupen mugagabea edo aldi baterakoa** izan dezake.

Legeak, kasu jakin batzuetan, enpresa erabiltzaileak langilez hornitzea debekatuko die ABLEei (greban dauden langileak ordezkatzeko edo lan bereziki arriskutsuak egiteko hartzen diren kasuetan, adibide).

□ **HITZARMEN KOLEKTIBOAK** (lan-hitzarmenak ikusteko gainean klikatu)

http://www.juslan.ejgv.euskadi.net/r45-19108/eu/contenidos/informacion/5229/eu_2287/eu_12158.html

LAN JARDUNALDIA

□ **Gehieneko iraupena:**

- **40 orduko benetako lana astero** (urtero kontatuko dira)
- Eguneko **8 ordu gehienez** ere.
- Lanaldi baten eta hurrengoaren artean **12 atsedeen-ordu** jarraitu izango dira.
- **Gaueko 10etatik goizeko 6etarako** lan-orduak **gaueko** ordu gisa kontatuko dira eta oinarrizko soldatari **%25**

gehituta ordainduko dira (lana gauekotzat hartzen denean eta berariazko ordainsari bat itundu denean izan ezik).

□ **Aparteko orduak:**

Urteko gehieneko lanaldiaz kanpoko lan-orduak dira. Legez baimendutako gehienekoa, **urteko 80 ordukoa** da (40 orduko lanaldi osoaren kasuan). Hitzarmen kolektiboan edo kontratu indibidualean xedatutakoari jarraiki ordainduko dira. Aparteko orduak egitea **borondatezkoa** izango da langilearentzat. 18 urtetik beherakoek ezin dute aparteko ordurik egin.

ITURRIA: <http://www.justizia.net>

